

Ο Εκφοβισμός των Εκπαιδευτικών και η Ανάγκη Ουσιαστικής Νομικής Θωράκισης

Ο σχολικός εκφοβισμός δεν περιορίζεται μόνο στις σχέσεις μεταξύ μαθητών. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια ανησυχητική αύξηση περιστατικών λεκτικής και ψυχολογικής βίας που δέχονται εκπαιδευτικοί και διευθυντές από τρίτους, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους - εξέλιξη που η Ομοσπονδία Καθηγητών Α/θμιας Εκπαίδευσης Ελλάδας (ΟΚΠΕ) παρακολουθεί με ιδιαίτερη ανησυχία και αίσθημα ευθύνης.

Αυτό το φαινόμενο εκδηλώνεται συχνά μέσω παράλογων απαιτήσεων και παρεμβάσεων εντός σχολικών χώρων, όπου ορισμένοι γονείς αρνούνται να αποδεχθούν τους κανόνες του σχολείου, αμφισβητούν την επιστημονική και παιδαγωγική επάρκεια των δασκάλων και απαιτούν προνομιακή μεταχείριση για τα παιδιά τους, με τρόπο επιθετικό και απειλητικό. Δεν αναφερόμαστε, βεβαίως, στην πλειονότητα των γονέων που συνεργάζονται ουσιαστικά με το σχολείο και στηρίζουν το έργο των εκπαιδευτικών. Αναφερόμαστε σε μεμονωμένες, αλλά δυστυχώς αυξανόμενες, περιπτώσεις πίεσης και εκφοβιστικών συμπεριφορών που υπερβαίνουν τα θεσμικά όρια.

Η κατάσταση αυτή διαμορφώνει ένα τοξικό εργασιακό περιβάλλον, οδηγώντας τους εκπαιδευτικούς σε επαγγελματική εξουθένωση (burnout) και αίσθημα ανασφάλειας. Όταν οι διευθυντές γίνονται στόχοι εκβιαστικών συμπεριφορών ή αβάσιμων καταγγελιών επειδή υπερασπίζονται την εύρυθμη λειτουργία της σχολικής μονάδας ή τηρούν το παιδαγωγικό πρωτόκολλο, η αυθεντία του σχολείου κλονίζεται. Αντί το σχολείο και η οικογένεια να λειτουργούν ως φυσικοί συνεργάτες, καταλήγουν να βρίσκονται σε αντιπαράθεση, με τους εκπαιδευτικούς να καλούνται συχνά να απολογηθούν χωρίς ουσιαστικό λόγο.

Ο Εκφοβισμός από τους Μαθητές: Η Νέα Πρόκληση

Δίπλα στην πίεση από τους γονείς, ο εκπαιδευτικός έρχεται αντιμέτωπος και με τον εκφοβισμό από την πλευρά των μαθητών (Pupil-on-Teacher Bullying), ο οποίος τις περισσότερες φορές τροφοδοτείται από την έλλειψη ορίων στο σπίτι. Όλο και πιο συχνά παρατηρείται το φαινόμενο να βιντεοσκοπείται η να φωτογραφίζεται κρυφά ο εκπαιδευτικός μέσα στην τάξη και να αναρτάται το υλικό σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης με σκοπό τη διαπόμπευση. Ποιος δεν έχει υποστεί την ηθελημένη διατάραξη του μαθήματος και τη χρήση απειλών του τύπου «θα σε καταγγείλουν οι γονείς μου» γεγονός που δείχνει ότι ο μαθητής χρησιμοποιεί την επιθετικότητα των γονέων ως εργαλείο

πίεσης ή ακόμη και τη χρήση ειρωνείας, ύβρεων ή σεξιστικών σχολίων που στοχεύουν στην ψυχολογική εξουθένωση του εκπαιδευτικού.

Τελικά, αυτός ο «αντίστροφος εκφοβισμός» υπονομεύει την ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία και το καλό των μαθητών. Η απουσία σαφών ορίων στις παρεμβάσεις τρίτων περνά στα παιδιά ένα λανθασμένο μήνυμα σχετικά με τον σεβασμό προς τους θεσμούς, και τους κανονισμούς.

Το νομικό πλαίσιο

Με τον πρόσφατο Νόμο 5090/2024 τροποποιήθηκε το άρθρο 168 του Ποινικού Κώδικα για τη «Διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας».

Πλέον, όποιος εισέρχεται σε χώρους πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και με οποιονδήποτε τρόπο — με φωνές, απειλές ή ύβρεις — διαταράσσει την εύρυθμη λειτουργία τους, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή. Εάν η πράξη τελείται εντός του σχολικού χώρου, η ποινή είναι αυστηρότερη και η δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.

Η ρύθμιση αυτή αποτελεί αναγνώριση ότι η σχολική μονάδα είναι δημόσια υπηρεσία που οφείλει να προστατεύεται.

Ως ΟΚΠΕ, θεωρούμε ότι η ύπαρξη νόμου δεν αρκεί, εάν δεν συνοδεύεται από αποφασιστική εφαρμογή και ουσιαστική στήριξη των εκπαιδευτικών. Για τον λόγο αυτό ζητούμε:

- **Θεσμοθέτηση νομικών ρυθμίσεων** που να καθιστούν την παρενόχληση ή την εξύβριση εκπαιδευτικού κατά την άσκηση των καθηκόντων του ιδιώνυμο αδίκημα με αυτεπάγγελτη δίωξη, ώστε ο εκπαιδευτικός να απαλλάσσεται από το οικονομικό και ψυχολογικό βάρος της υποβολής μήνυσης.
- **Αυστηριοποίηση των ποινών** για όσους παρακωλύουν την εύρυθμη λειτουργία της σχολικής μονάδας μέσω επιθετικών ή αθέμιτων παρεμβάσεων.
- **Παροχή δωρεάν νομικής υποστήριξης και συμβουλευτικής** από το κράτος προς τους εκπαιδευτικούς και τους διευθυντές που στοχοποιούνται.
- **Σύσταση ειδικών νομικών τμημάτων ανά Διεύθυνση Εκπαίδευσης**, τα οποία θα αναλαμβάνουν την πλήρη νομική υπεράσπιση του προσωπικού σε περιπτώσεις αβάσιμων καταγγελιών ή αγωγών.

Η Πολιτεία πρέπει να στείλει ένα σαφές μήνυμα ότι η παιδαγωγική ελευθερία και η αξιοπρέπεια των λειτουργών της είναι αδιαπραγμάτευτες.

Για το Δ.Σ. της Ο.Κ.Π.Ε.

Ο Πρόεδρος

Ευστράτιος Χατζηπαναγιώτου

Η Γραμματέας

Βασιλική Γοριδάρη